

Taco IJzerman

Advies en begeleiding van (mensen in) o.a. biologische tuinbouw, historische moestuinen en stads- en schooltuinen 🌱. Gastdocent (Larenstein / Warmonderhof / HU) en lezingen.

Wageningen, Gelderland, Netherlands · [Contact info](#)

500+ connections

Taco's Tuinen - Moestuin Coach

@TacosTuinen · Sport en recreatie

[E-mail](#)

STADS
tuinieren

Herfstframbozen snoeien
Zo krijg je een langdurige oogst **4:45**

STADS
tuinieren

Frambozen en bessen Aanbinden **3:28**

STADS
tuinieren

Lei- en klimfruit
Veel fruit op een klein oppervlak **3:41**

TACO IJZERMAN

✉ tijzerman@landco.nl

📞 06-13102698

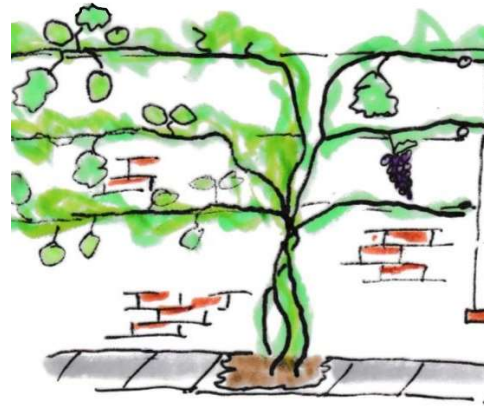
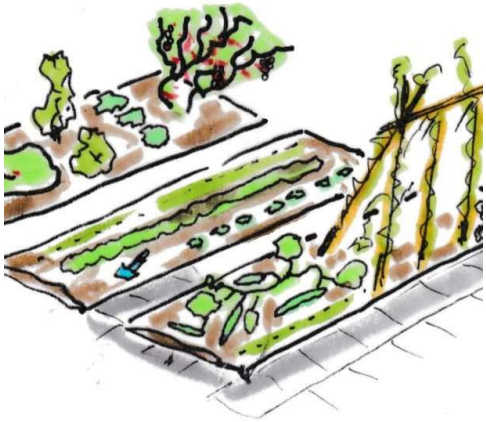

voedsel in de buurt
heel gewoon, voor mens én dier

zelf ervaren
voelen, ruiken, proeven, proberen

inclusief de schrammen van bramen, jeuk van brandnetels
en de lol van vlinders, vogels en misschien wel eekhoorns in de buurt

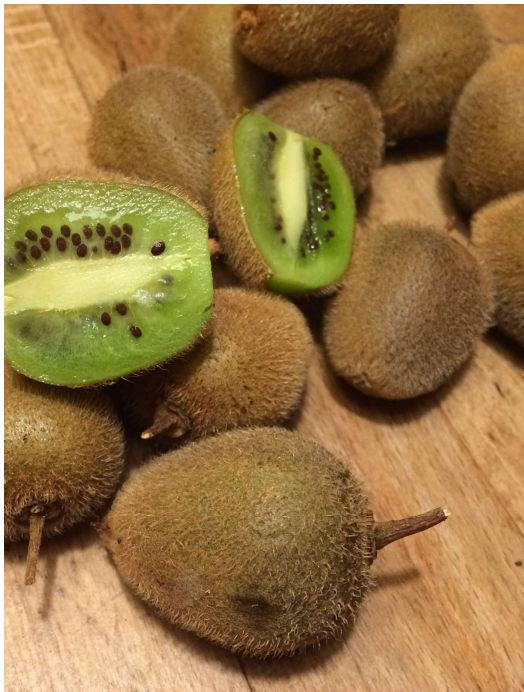

dat kan van netjes (binnen de perken)
tot wild en weelderig (en soms zelfs ontembaar)

een snoephaag

klim- en leifruit tegen muren en schuttingen

een voedsel (en speel) landschapje

met vlierbloesem en bessen, kroosjespruim, gele kornoelje, hazelaars, krenteboompje, braam

waar de wereld eetbaar blijkt voor mensen en dieren ...

Inheemse en streekeigen struiken

los of in een landschappelijke haag of een vogelbosjes

Struiken hebben een meervoudige waarde. Landschappelijk (cultureel) én ecologisch.

Geschoren als haag waren ze belangrijk als markering van perceelsgrenzen en als veekering.

Wanneer struiken niet gesnoeid nemen ze meer ruimte in beslag, maar ze geven daar ook veel voor terug. Zowel geschoren al ongetemd bieden struiken een grote diversiteit van bladvormen en kleuren, bloesem en bloei, voedsel (bessen, noten, zaden) en schuil- en nestmogelijkheden voor:

- allerlei insecten,
- voor vogels zoals: lijster, heggenmus, winterkoninkje, geelgors, putter en groenling,
- kleine zoogdieren zoals: egel, muizen en marterachtigen als wezel, das en hermelijn,
- reptielen en amfibieën zoals padden.

Hagen die meermaals per jaar worden gesnoeid komen niet tot bloei en dragen dus geen vruchten. Een afwisseling is hierdoor ecologisch interessanter.

De natuurwaarde van een haag wordt nog groter wanneer op bepaalde plaatsen opgaande bomen of knotbomen in een haag worden opgenomen.

Naam		waardevol om:	groenblijvend	eetbaar voor mensen?
Beuk	<i>Fagus sylvatica</i>	structuur haag (gesnoeid)		
Gelderse roos	<i>Viburnum opulus</i>	bloei, bessen		
Gele Kornoelje	<i>Cornus mas</i>	vroege bloei, bessen		bessen (na verwerking)
Haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>	structuur haag (gesnoeid), nootjes	bladhoudend	
Hazelaar	<i>Corylus avellana</i>	vroege bloei, noten		noten
Hulst	<i>Ilex aquifolium</i>	schuil- en broedplek, bessen	wintergroen	
Kardinaalsmuts	<i>Euonymus europaeus</i>	bloei, bessen		
Krent(enboompje)	<i>Amelanchier lamarckii</i>	bloei, bessen		bessen
Liguster (gewone of wilde)	<i>Ligustrum vulgare</i>	uitbundige bloei, bessen	meestal groenblijvend	
Lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>	bessen		
Meidoorn (eenstijlige)	<i>Crataegus monogyna</i>	vroeg in blad, bloei, bessen, schuil		
Rozen bottel / rimpel; honds-	<i>Rosa rugosa / canina</i>	bloei, schuil, bottels		
Sleedoorn (sleedoornpage)	<i>Prunus spinosa</i>	bloei, bessen, schuil		bes (na vorst)
Veldesdoorn (Spaanse aak)	<i>Aces campestre</i>	zaden		
Vlier	<i>Sambucus nigra</i>	bloei, bessen		bessen (jam)
Vuilboom (sporkenhout)	<i>Frangula alnus</i>	late bloei, bessen		
Wilgen	<i>Salix ...</i>	vroege rijke bloei		

Naam

Beuk
 Gelderse roos
 Gele Kornoelje
 Haagbeuk
 Hazelaar
 Hulst
 Kardinaalsmuts
 Krent(enboompje)
 Liguster (gewone of wilde)
 Lijsterbes
 Meidoorn (eenstijlige)
 Rozen bottel / rimpel; honds-
 Sleedoorn (sleedoornpage)
 Veldesdoorn (Spaanse aak)
 Vlier
 Vuilboom (sporkenhout)
 Wilgen

Fagus sylvatica
 Viburnum opulus
 Cornus mas
 Carpinus betulus
 Corylus avellana
 Ilex aquifolium
 Euonymus europaeus
 Amelanchier lamarckii
 Ligustrum vulgare
 Sorbus aucuparia
 Crataegus monogyna
 Rosa rugosa / canina
 Prunus spinosa
 Acer campestre
 Sambucus nigra
 Frangula alnus
 Salix ...

max hoogte:	verbond:	streekeigen in:							
3 m			beperkingen in ijsselmeerpolders, groeit niet op zeer arme gronden						
5 m			(niet inheems, ingeburgerd)						
			zuid en oost NL, een boom op voedselrijke en vochtige gronden, alleen op schrale grond een struik						
3-6 m									
10 m			vuilboomblauwtje = hulstblauwtje, insecten, lijsterachtigen						
4 m			beperkingen in ijselmeerpolders vw waardplant voor zwarte bonenluis						
3 m			bijen en lijsteracht	kalkhoudende bodems					
			vogels						
				in sommige regio's 'verboden' ivm waardplant bacterievuur					
2m				kustregio, kalkhoudend, ook op schrale grond					
4 m			sleedoornpage	zuid en oost NL					
			bijen, spinnen	kalkrijke gronden (maar ook op arme droge bodems)					
5 m									
			vuilboomblauwtje	kan tegen natte en zure bodems					

Bij voorkeur mét hun waardevolle (on)gewenste ondergroei: braamstruik, brandnetel, dovenetel en klimop e.d.

Aan de slag:

- Wat wil je?
- Wat kan je / er?
- Wat mag er / is er realiseerbaar?

- Wat wil je bereiken?
- Voor wie / welk beeld / welke functie / welke diersoorten?

- Wat is er voor nodig?
- (kennis en kunde, afspraken, middelen, arbeid)

- Is dit te onderhouden / veilig genoeg?
- Hoe groot wordt het uiteindelijk?
- Kan en mag dit hier?